

Nezadovoljstvo financijskim stanjem, samoprocjena zdravlja i stanja mladeži u Bosni i Hercegovini: presječno istraživanje u Tuzlanskom kantonu

Nurka Pranjić, Aida Brković, Azijada Beganlić

CMJ 2007; 48:691-701

Cilj Ispitati odnos između kvalitete života, samoprocjene zdravlja i općega stanja i ocijeniti odnos između nezadovoljstva financijskim stanjem u obitelji i zdravlja u mladeži u Tuzlanskom kantonu.

Postupci Istraživanje je obuhvatilo uzorak od 356 učenika srednjih škola, u dobi od 16 godina, 15 različitih razreda 16 srednjih škola općine Tuzla. Podatci su prikupljeni s pomoću validiranog upitnika koje su ispitanici sami ispunjavali, a odnosio se na demografske i društveno-ekonomske podatke, ustroj i događanja u obitelji, način života, ocjenu i zadovoljstvo financijskom situacijom i trenutno stanje zdravlja, te na društvene odnose i zdravstvenu skrb u školi.

Rezultati U 11% (n=40) učeničkih obitelji postojali su neki pokazatelji siromaštva. Dvadeset i tri posto (n=82) ispitanika bilo je nezadovoljno financijskim stanjem u svojoj obitelji, a njih 73% pripadalo je mjesnim obiteljima, koje nisu bile prognaničke. U usporedbi s ispitanicima koji su bili zadovoljni financijskim stanjem svojih obitelji, ti siromašni mladići i djevojke pokazivali su progresivne simptome nezadovoljstva, uključivši i nezadovoljstvo vlastitim zdravljem ($\chi^2=21.5$; $P=0.001$). Prevalencija samoprocjene psiholoških simptoma bila je značajno niža među učenicima koji su bili zadovoljni svojim financijskom stanjem nego među nezadovoljnima (simptomi depresije 57/274 vs 40/82, $P=0.001$; tugovanja 73/274 vs 45/82, $P=0.001$; beznađa 34/274 vs 19/82, $P=0.001$; slaboga raspoloženja 29/274 vs 18/82, $P=0.001$; slabih ocjena i gubljenja godine 31/274 vs 20/82, $P=0.001$; pokušaja samoubojstva 11/274 vs 7/82, $P=0.001$). Analiza podataka linearnom regresijom pokazala je da je zadovoljstvo učenika financijskom situacijom bio glavni prediktor depresije (OR, 1.57; 95% CI, 1.158-1.855), gubitka apetita (OR, 0.82; 95% CI, 0.561-1.235), rastresenosti (OR, 1.19; 95% CI, 0.837-1.1536), nezadovoljstva (OR, 1.05; 95% CI, 0.686-1.405) i nemogućnosti ispunjavanja očekivanih školskih obveza (OR, 1.24; 95% CI, 0.903-1.581).

Zaključak Nezadovoljstvo financijskim stanjem značajno smanjuje kvalitetu duševnoga zdravlja, povezano je s neprimjerenim ponašanjem i ugrožava budućnost mladeži.